

**Լիցենզավորող
հանձնաժողովի կողմից
մերժվելուց հետո
հայտատուներն ընդգրկվել
են ՀՀ առողջապահության
նախարարի 03.09.2014թ.
թիվ 59-Ն հրամանի
համաձայն 20%
չստուգվածների ցանկում և
լիցենզավորվել:**

II. ԱՆՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՐԱՌՈՒՄՆԵՐ

1. Ուսումնասիրելով 01.01.2017-01.11.2018թթ. ընթացքում ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից իրականացված լիցենզավորման գործընթացները, պետք է նշել, որ լիազոր մարմինը համակարգչային պատահական ընտրությունները իրականացնում է համապատասխան համակարգչային ծրագրի միջոցով՝ ըստ խաղարկությունների, և յուրաքանչյուր խաղարկությանը մասնակցած ընդհանուր հայտերի թվից 80%-ի մոտ իրականացվում են ընտրանքային տեղում ուսումնասիրություններ, իսկ 20%-ի մոտ տեղում ուսումնասիրություն **չի իրականացվում**, վերջիններիս մոտ իրականացվում են միայն փաստաթղթային ուսումնասիրություններ:

Հարկ է նշել նաև, որ տեղում ուսումնասիրվող **80% չափի** և չուսումնասիրվող **20% չափի** հարաբերակցության սահմանման վերաբերյալ լիազոր մարմնի կողմից որևէ իրավական հիմնավորում (նորմատիվ ակտ և այլն) չի ներկայացվել²: Լիցենզավորող հանձնաժողովի կողմից **մերժվելուց հետո հայտատուներն** ընդգրկվել են ՀՀ առողջապահության նախարարի 03.09.2014թ. թիվ 59-Ն հրամանի համաձայն 20% չստուգվածների ցանկում և լիցենզավորվել:

2. **Հանձնաժողովի կողմից տրվել է դրական եզրակացություն և տրամադրվել լիցենզիա այն դեպքում, երբ ընկերությունը չի համապատասխանել լիցենզավորման պայմաններին և երկու անգամ էլ ստացել է բացասական եզրակացություն:**

Ուսումնասիրելով լիցենզավորման գործերը՝ պարզվեց, որ 410 լիցենզառուներից 159-ը չէին ներկայացրել աշխատակիցների մասին տվյալներ

3. ՀՀ կառավարության 2002թ.-ի հունիսի 29-ի թիվ 867 որոշման 3-րդ հավելվածի 43.1 կետի համաձայն՝ գործունեությունը սկսելուց առնվազն հինգ աշխատանքային օր առաջ լիցենզիա ստացած կազմակերպությունը լիազոր մարմին է ներկայացնում դեղատանը կամ դեղատնային կրպակում աշխատանքն իրականացնող՝ համապատասխան

² ՀՀ առողջապահության նախարարի 03.09.2014թ. թիվ 59-Ն հրամանի համաձայն, 2017թ.-ին 20% չստուգվածների ցանկում ընդգրկվել են 22 իրավաբանական անձինք և անհատ ձեռնարկատերեր, 2018թ.-ին՝ 35 իրավաբանական անձինք և անհատ ձեռնարկատերեր:

որակավորում ունեցող դեղագետի կամ դեղագործի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրի պատճենները: **Ուսումնասիրելով լիցենզավորման գործերը՝ պարզվեց, որ 410 լիցենզառուներից 159-ը չէին ներկայացրել աշխատակիցների մասին տվյալներ (հավելված 1), ինչը ենթադրում է, որ այդ 159 լիցենզառուները դեղատնային գործունեություն չեն իրականացրել: Սակայն ընտրանքային կարգով ՊԵԿ-ի համապատասխան տեղեկատվական համակարգի համադրումից պարզվեց, որ այդ ընկերությունները աշխատում են և իրականացնում են դեղատնային**

**Չեն իրականացվել
ֆիզիկական անձանց
մասնագիտական
որակավորման
ստուգումները**

գործունեություն: Հետևաբար, համաձայն «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի 36-րդ հոդվածի առաջին մասի, վերոնշյալ կազմակերպությունների լիցենզիայի գործողությունը կարող է կասեցվել:

4. «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի 43 հոդվածի 2-րդ կետով հաստատված՝ *Լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակների* աղյուսակի պահանջի՝ կազմակերպությունների կամ անհատ ձեռնարկատերերի կողմից դեղատնային գործունեության տեսակի համար սահմանվել է, որ նշված գործունեության տեսակներով զբաղվելու լիցենզիան տալու համար կարող է իրականացվել ֆիզիկական անձանց մասնագիտական որակավորման ստուգում:

Հիմք ընդունելով օրենքի պահանջները, ՀՀ կառավարության 29.02.2002թ. թիվ 867-Ն որոշմամբ հաստատված Լիցենզավորման կարգի 5-րդ կետով սահմանվել է, որ «*Դեղատնային գործունեության իրականացման դեպքում աշխատանքն իրականացնող համապատասխան մասնագետների գործունեության համար պահանջվում է մասնագիտական որակավորման ստուգում, որն իրականացվում է օրենքով սահմանված կարգով*» (նշված դրույթն ուժի մեջ է մտել 15.01.2013թ.-ից, ՀՀ կառավարության 20.09.2012թ. թիվ 1239-Ն որոշում):

Հարկ է նշել, որ ՀՀ առողջապահության նախարարությունը 15.01.2013-01.11.2018թթ.. ընթացքում լիցենզավորման գործընթացներն իրականացրել է անտեսելով և չկատարելով «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի 43 հոդվածի 2-րդ կետի (որակավորման պահանջի մասով), 13 հոդվածի 4-րդ կետի, ինչպես նաև՝ 14-րդ հոդվածի պահանջները՝ մասնավորապես.

- **Ֆիզիկական անձանց որակավորումը ստուգում են համապատասխան լիցենզավորող մարմնի կողմից սպեղծված որակավորման հանձնաժողովները...**

- Որակավորման հանձնաժողովների կազմավորման կարգերը և կանոնադրությունները հաստատում են լիցենզավորող մարմինները...
- Որակավորման ստուգումը պետք է իրականացվի լիցենզավորման համապատասխան կարգը հաստատելու իրավունք ունեցող մարմնի հաստատած որակավորման կարգին համապատասխան...
- Որակավորման կարգերը պետք է կազմվեն մանրամասն, պարզ և չպետք է սահմանեն դրույթներ, որոնք ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված չեն... և այլն:

Նշված ժամանակաշրջանում ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից չի կատարվել նաև ՀՀ կառավարության 29.02.2002թ. թիվ 867-Ն որոշմամբ հաստատված Լիցենզավորման կարգի հավելված 3-ի 5-րդ կետի պահանջները:

Այսպիսով, ՀՀ առողջապահության նախարարությունը 01.01.2017-01.11.2018թթ.. ժամանակահատվածում դեղատնային գործունեության տեսակի լիցենզավորման գործընթացներն իրականացրել է ՀՀ օրենսդրության պահանջներին ոչ համապատասխան, որի արդյունքում չի իրականացրել ֆիզիկական անձանց մասնագիտական որակավորման ստուգումները:

5. Հաշվեքննությամբ պարզվել են դեպքեր, երբ փաստաթղթերով որպես վարձու աշխատակից ներկայացրած անձինք միաժամանակ աշխատել են տարբեր կազմակերպություններում՝ համապատասխան աշխատավարձերով և միևնույն ժամային գրաֆիկներով, սակայն, ըստ ՊԵԿ տեղեկատվական համակարգի, տվյալ անձինք այդ աշխատանքային պայմանագրերով ընդհանրապես չեն աշխատել՝ աշխատել են բոլորովին այլ կազմակերպությունում:

Միևնույն անձանց մասով ներկայացված աշխատանքային պայմանագրերում ստորագրություններն էապես տարբերվում են միմյանցից, իսկ նշված հեռախոսահամարները գոյություն չունեն

6. Առկա են դեպքեր, երբ կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը լիցենզավորման համար ներկայացրել են համապատասխան որակավորում ունեցող միևնույն անձանց տվյալները, որոնք ունեցել են որակավորում

պահանջող համապատասխան փաստաթուղթը (դիպլոմը), բայց այդ անձանց մասով ներկայացված տարբեր աշխատանքային պայմանագրերում առկա են տարբեր անձնագրային տվյալներ և հաշվառման հասցեներ: ՀՀ ոստիկանության անձնագրերի և վիզաների վարչությունից ստացված տվյալների համաձայն՝ կնքված աշխատանքային պայմանագրի մեջ նշված որոշ անձնագրային տվյալներ գոյություն չունեն: Հատկանշական է, որ միևնույն անձանց մասով ներկայացված

աշխատանքային պայմանագրերում ստորագրություններն էապես տարբերվում են միմյանցից, իսկ նշված հեռախոսահամարները գոյություն չունեն:

7. Հաշվեքննությունից պարզվեց նաև, որ որոշ իրավաբանական անձինք և անհատ ձեռներեցներ կնքել են

Պարզվել են դեպքեր, երբ որակավորում ունեցող անձը դուրս է եկել աշխատանքից, իսկ անհատ ձեռնարկատերը կամ կազմակերպության ղեկավարը այդ մասին չի տեղեկացրել լիցենզավորող մարմնին:

աշխատանքային պայմանագրեր անձանց հետ, որոնց մասով սակայն ներկայացրել են այլ անձանց դիպլոմների տվյալներ:

8. Հաշվեքննությամբ պարզվել են դեպքեր, երբ համապատասխան որակավորում ունեցող անձը դուրս է եկել աշխատանքից՝ համաձայն ՊԵԿ տեղեկատվական բազայի տվյալների, իսկ անհատ ձեռնարկատերը կամ կազմակերպության ղեկավարը

մասնագիտական որակավորում ունեցող անձանց փոփոխության մասին չի տեղեկացրել լիցենզավորող մարմնին: Համաձայն «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի 36-րդ հոդվածի առաջին մասի՝ լիցենզիայի գործողությունը կարող է կասեցվել՝ լիցենզավորված անձի կողմից օրենքով նախատեսված դեպքերում փոփոխությունների մասին լիցենզավորող մարմնին ժամանակին չհայտնելու կամ օրենքով սահմանված դեպքերում անձի մասնագիտական որակավորումը հաստատող փաստաթղթերի պատճենները լիցենզավորվող մարմին ժամանակին չներկայացնելու դեպքերում:

Ծանոթություն՝ Հաշվեքննության ընթացքում հայտնաբերված վերոգրյալ փաստերը պարունակող արձանագրությունները, «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով, ներկայացվել են հաշվեքննության օբյեկտի ղեկավարին: Վերջինիս կողմից որոշ փաստերի վերաբերյալ ներկայացվել են բացատրություններ, որոնք կցված են հավելված 2-ում: